

Одговор Бошку Јакшићу

Пише: Љиљана Смајловић
четвртак, 09 октобар 2008 12:52

Четири дана пошто сам на иницијативу Управног одбора Политике АД разрешена дужности главног и одговорног уредника, „Политика” је објавила чланак Бошка Јакшића („Гуливер и Лилипутанци”, 5. октобар 2008) у коме сам оптужена за читав низ крупних непочинстава: узурпацију, лажно представљање, филтрирање коментара, корумпирање америчких професора, разбијање редакције и читалаца... Одговорићу само у одбрану оних који су оклеветани уз мене. То ми је дужност.

„Својим тихим гласићем, пером извежбаним на дотеривању подобности туђих рукописа за прву. страну, писмом америчких професора које је овде гостила за наше паре, филтрираним коментарима преко своје испоставе на интернет-издању, госпођа Љ. С. упорно жели да нам објасни да не треба да оде на начин на који је дошла. А није дошла већ је доведена”, написао је у недељу Бошко Јакшић.

Опаска о америчким професорима односи се на писмо које су Управном одбору Политике АД и листу поткрај септембра упутили професори Пол Шауп (Paul Shoup) са Универзитета у Вирџинији, Роберт М. Хејдн (Robert M. Hayden) и Милица Бакић-Хејдн са Универзитета у Питсбургу, Сузан Л. Вудворд (Susan L. Woodward) са Градског универзитета у Њујорку, др Мартин Слецингер (Martin Sletzinger) из Центра „Вудро Вилсон” у Вашингтону, професор Јасмина Вујић са Калифорнијског универзитета у Берклију, Стивен Мајер (Steven Meyer) са Националног универзитета за одбрану у Вашингтону, др Гордон Бардош (Gordon Bardos) са Института „Хариман”, Универзитет Колумбија, професор Радмила Горуп (Radmila Gorup) са Универзитета Колумбија и професор Ленард Коен (Lenard Cohen) са канадског Универзитета „Сајмон Фрејзер”.

Девет америчких и један канадски професор, од којих неколицину лично не познајем, изнели су мишљење да је „Политика” у последње три године постала „изузетно квалитетан дневни лист, која по својој информисаности, објективности, отворености за различита мишљења и неговању културе дијалога може да се упореди са најбољим новинама у Америци и Западној Европи”.

И додали:

„За нас, америчке научне раднике који смо свој радни век посветили проучавању Југославије и земаља насталих њеним распадом, 'Политика' је драгоцен извор података и анализа. Иако се нисмо увек слагали са политичким ставовима Љиљане Смајловић, или са ставовима оних који су објављивали у 'Политици', сматрамо да и она и они имају право да те ставове изнесу и да на тај начин пруже читаоцима 'Политике' увид у широк спектар политичких мишљења и анализа, који изражавају политичку реалност Србије.”

Читаоцу можда није познато да потписници спадају међу најугледније ауторе бројних књига и публикација о историји Југославије и постјугословенских сукоба. Смело, аргументовано и луцидно су се супротстављали бројним политичким, дипломатским, медијским и академским кампањама против Срба и Србије.

Као академски радници, у већини редовни професори универзитета, они нису били у опасности да буду смењени. Али, доживели су остракизам једног дела колега и медија,

који су их ређе позивали, док их је политичко-дипломатски естаблишмент углавном бојкотовао. Укратко, то су људи који су годинама нешто жртвовали за своја уверења.

Другим речима, професори о којим је реч не би били по укусу Данијела Фрида. (Читаоци се можда сећају да је то онај високи функционер Стејт департмента који је, у фебруару прошле године, Јакшићеву колумну о томе да би Србија можда требало да буде прва земља која ће признати Косово, одушевљено прогласио за „радикално померање јавног мњења” у Србији у корист независности Косова.)

Није онда необично да Бошко Јакшић не може да појми, а камоли поштује, професионални и морални интегритет ових људи. Редакцијски „староседелац”, како сам себе назива, има другачије резоне. У Милошевићево време и радно и материјално лепо се сналазио у „Политици”, а од тада је у свакој турбуленцији постајао „здрава снага” изнутра. Ове је пак недеље „Политика” објавила његову инсинуацију да су се професори, који су подржали успешан препород најважније српске медијске установе, у ствари продали за ручак. Са извесном дозом горчине због осећања да их на тај начин додатно понижавам, морам, ипак, јавно да кажем да ни ја ни „Политика” нисмо „угошћавали” никог од њих.

А њихову сам подршку, не кријем, са захвалношћу примила. Она доказује да сам успела у главном задатку: да се „Политици” врати углед, који „староседеоци” током деведесетих нису умели да одбране. Они који су припремали чистку „Политике”, као свој главни аргумент износили су тврдњу да ми својом критиком западне, посебно америчке политике према Србији, отежавамо, и чак онемогућавамо, прихватање европских вредности у Србији и њено повезивање са Европом и Америком. Писмо подршке доказује да наша критика не само што не смета просвећеним либералним интелектуалцима у Америци, већ наилази на њихове симпатије.

Уз Јакшића је, међутим, Данијел Фрид.

Слушала сам како прошле године, на питање Телевизије Б92 како то да одједном износи ставове потпуно супротне ономе што је годинама говорио и писао, Бошко Јакшић одговара: „Сада се то може!” Читам како се вајка да је заправо он „искоришћен” тиме што је за време мог мандата слободно писао, јер сам на тај начин „намиривала демократију”.

Али ја сам објављивала и многе друге ауторе са којима се нисам слагала. А добро би било да је Бошко Јакшић, у време док је деведесетих година био вршилац дужности главног и одговорног уредника листа, редовно објављивао макар само једног критичара Слободана Милошевића и његовог режима.

* * *

Уређивачки колегијум овим текстом ставља тачку на све полемике о недавно извршеној промени на челу нашег листа.

Одговор Бошку Јакшићу

Пише: Љиљана Смајловић
четвртак, 09 октобар 2008 12:52

Политика

[објављено: 09/10/2008]